

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методика викладання спеціальних дисциплін»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	208 Агроінженерія 133 Галузеве машинобудування
Тип і назва освітньої програми	Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестро-вого контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра Будівництва та професійної освіти
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Овсієнко Юлія, к. пед. н., доцент Контакти: ауд. 331а, (навчальний корпус № 3) E-mail: iuliia.ovsienko@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/ovsiyenko-yuliya-ivanivna Викладач: Рижкова Тетяна, старший викладач Контакти: ауд. 331а, (навчальний корпус № 3) E-mail: tetiana.ryzhkova@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/ryzhkova-tetyana-yuriyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, що передують її вивченню: «Інфокомунікаційна інженерія», «Патентна діяльність»
Компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми сервісної інженерії в агропромисловому виробництві, що передбачають проведення наукових досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Програмні результати навчання	ПРН 7. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни в закладах вищої, фахової передвищої освіти.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
ОК передбачає набуття загальних компетентностей і комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного й критичного мислення, спілкування з представниками інших професійних груп, самоорганізації, уміння аналізувати й інтерпретувати наукові дані для прийняття рішень у професійній діяльності;	

удосконалення дослідницьких навичок, що підвищує здатність адаптуватися до змін у професійному середовищі, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формувати у здобувачів вищої освіти поглиблені й розширені теоретичні знання основних положень і принципів методики викладання спеціальних дисциплін, практичних навичок у процесі підготовки і проведення лекційних та практичних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Методика викладання спеціальних дисциплін як навчальний предмет. Зальнопедагогічні підходи у процесі навчання майбутніх фахівців сервісної інженерії в агропромисловому виробництві. Тема 2. Психолого-педагогічні засади викладання спеціальних дисциплін (принципи, методи, прийоми, форми, засоби навчання). Тема 3. Методика проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін. Тема 4. Методика проведення практичних / семінарських занять зі спеціальних дисциплін. Тема 5. Методика проведення лабораторних робіт зі спеціальних дисциплін. Тема 6. Проектна діяльність у процесі навчання зі спеціальних дисциплін. Тема 7. Методика викладання спеціальних дисциплін із застосуванням інформаційних технологій. Тема 8. Види контролю оцінювання знань студентів зі спеціальних дисциплін.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: • словесні: лекція, розповідь, пояснення, бесіда; • наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження; • практичні: вправи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: • методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти. Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: • роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: • комп'ютерні, мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; метод скрайбінгу; сторітелінг. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: • методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь; • методи письмового контролю: самостійна робота.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	

- щодо термінів виконання та перескладання	Усі навчальні завдання, передбачені робочою програмою, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Перескладання поточного та семестрового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату. Перескладання поточного та підсумкового контролів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, хвороба тощо) та з дозволу деканату; практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які оформляються та здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються зі зменшенням оцінки (-30 %). Порядок повторного проходження контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ». Відповідно до нормативної бази університету повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів із кожної освітньої компоненти (ОК): один раз викладачу, другий – комісії, котра формується деканом факультету, за участю кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, отримана в результаті другого повторного складання екзамену є остаточною. Складання екзамену чи заліку для підвищення позитивної оцінки з ОК здійснюється тільки один раз на підставі заяви здобувача вищої освіти
- щодо академічної доброчесності	Політика щодо дотримання академічної доброчесності: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання всіх навчальних завдань поточного та підсумкового контролів результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); обов’язкове покликання на джерела інформації під час використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, запозичені методики досліджень. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням інформаційних технологій). Виконані навчальні роботи здобувач вищої освіти може перевірити на наявність текстових запозичень, використовуючи програми відкритого доступу. У раз виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.
- щодо відвідування занять	Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, лікарняний, індивідуальний графік стажування тощо) навчання може відбуватись самостійно з використанням інформаційних технологій (у змішаній чи/та дистанційній формах за погодженням із викладачем курсу та деканом факультету) на засадах академічної доброчесності. При цьому здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або

	через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з обов'язковою видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати за частиною освітнього компонента до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
1. Англо-український словник освітньої лексики [Текст] : [близько 5000 англ. слів і словосполучень] / [уклад.: І. О. Пінчук, Л. Я. Бірюк] ; Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. - Суми : Мрія, 2020. - 267 с. - Текст укр., англ. - Бібліогр.: с. 266-267. - 300 прим. - ISBN 978-966-473-275-5 2. Демчина Л. І. Методика викладання спецдисциплін: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. 100 с. 3. Дзюба П.А., Зайцева Т.А. Посібник до вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін в вищій школі» : посіб. Дніпропетровськ : Ліра, 2015. 24 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/Metodyka-vykkladannia.pdf. 4. Закон України «Про Національну програму інформатизації». Електронний ресурс. Режим доступу : laws/show/74/98вр. 5. Короткий словник педагогічних термінів [Текст] / [уклад. Ігор Колодій] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. - 92, [2] с. - Бібліогр.: с. [93-94]. - 300 прим. - ISBN 978-966-941-675-9 6. Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни «Методика викладання у вищій школі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Укладачі: доцент кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи, к. пед. н. Барабаш В. А., старший викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Римар С. П. Кропивницький: ЦНТУ. 2023. 60 с. 7. Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті. – Полтава : ПДАУ, 2024 – 62 с. 8. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. ІваноФранківськ, 2022. 180 с. 9. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни : навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с. URL: https://cpsm.kpi.ua/Doc/pvsh_lek_phd.pdf.	

	10. Торубара О.М. Критерії оцінювання та діагностування рівнів графічної компетентності майбутніх фахівців. Режим доступу : docs/2115/indexhtmlpage. 11. Цвіркун Л.О., Омельченко О.В. Методика викладання технічних дисциплін: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2023. 117 с. 12. Цвіркун Л.О., Омельченко О.В. Практикум з нарисної геометрії: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 107 с. 13. Якимова Л.П. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посібник. Чернівці : Технодрук, 2019. 177 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/463/Yakymova_Methods%20of%20teaching%20professional%20disciplines.pdf?sequence=1&isAllowed=y 14. Methods of teaching a subject descriptive geometry and engineering graphics. Access mode: https://www.idpublications.org/wp-content/uploads/2019/04/Full-Paper-METHODS-OF-TEACHING-A-SUBJECT-DESCRIPTIVE-GEOMETRY-AND-ENGINEERING-GRAPHICS.pdf. 15. Modern Teaching Techniques in Education. Access mode: https://www.researchgate.net/publication/331071559_Modern_Teaching_Techniques_in_Educatio. 16. The didactic principles and their applications in the didactic activity. Access mode: https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED514739.pdf#:~:text=The%20didactic%20principles%20are%20general%20norms%20through%20which,concrete%20at%20the%20level%20of%20the%20formativ%20e-informative%20correlations. 17. Use of visualization tools in the educational process. Access mode: https://www.researchgate.net/publication/347959678_USE_OF_VISUALIZATION_TOOLS_IN_THE_EDUCATIONAL_PROCESS.
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри Будівництва та професійної освіти протокол від 02 вересня 2021 року № 1

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (133ГМ_мд_2024[2](ОНП))

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Самостійне теоретичне опрацювання	Виконання завдань на практичних заняттях	
Тема 1. Методика викладання спеціальних дисциплін як навчальний предмет. Зальнопедагогічні підходи у процесі навчання майбутніх фахівців сервісної інженерії в агропромисловому виробництві	3	2	8	13
Тема 2. Психолого-педагогічні засади викладання спеціальних дисциплін (принципи, методи, прийоми, форми, засоби навчання)	3	2	8	13
Тема 3. Методика проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін	3	2	8	13
Тема 4. Методика проведення практичних / семінарських занять зі спеціальних дисциплін	3	2	8	13
Тема 5. Методика проведення лабораторних робіт зі спеціальних дисциплін	3	2	8	13
Тема 6. Проектна діяльність у процесі навчання зі спеціальних дисциплін	3	2	8	13
Тема 7. Види контролю оцінювання знань студентів зі спеціальних дисциплін	3	2	8	13
Тема 8. Методика викладання спеціальних дисциплін із застосуванням інформаційних технологій	3	6		9
Разом	24	20	56	100

Шкала та критерії оцінювання

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	відсутня відповідь або повністю неправильна, що не дає можливість оцінити володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
1	часткове знання теоретичного матеріалу та засад фундаментальних наук, допущення помилок, нечіткість і заплутаність відповіді, відсутня у відповіді демонстрація володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
2	неповна, невичерпна відповідь, що свідчить про часткову демонстрацію володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
3	завдання виконано правильно, відповідь повна, вичерпна, продемонстровано володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти

Самостійне теоретичне опрацювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	завдання самостійної роботи не виконані, відсутні відповіді або відповіді всі неправильні, що не дає можливості оцінити володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
1	виконано завдання самостійної роботи неповністю або менше 75% відповідей правильно, що свідчить про неповне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
2	виконано завдання самостійної роботи повністю правильно, що свідчить про володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти

Самостійне теоретичне опрацювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
-----------------	---------------------

0	завдання не виконані, або розв'язані неправильно, що свідчить про неволодіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
1-2	виконано завдання самостійної роботи з грубими помилками або лише частково, продемонстровано незадовільне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
3-4	виконано завдання самостійної роботи неповністю або з помилками, продемонстровано менш ніж задовільне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
5	виконано завдання самостійної роботи правильно, але з неточностями, продемонстровано задовільне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
6	виконано завдання самостійної роботи повністю правильно, продемонстровано достатнє володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	відсутність наданих відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1-2	виконано завдання неправильно або неповністю продемонстровано незадовільне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
3-4	виконано завдання із суттєвими неточностями, продемонстровано менш ніж задовільне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
5-6	виконано повністю завдання, але з неточностями, продемонстровано задовільне володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти
7-8	виконано повністю завдання, продемонстровано достатнє володіння матеріалами, пов'язаними із розробкою і викладанням спеціальних навчальних дисциплін в закладах вищої, фахової передвищої освіти